

Informe artístic justificatiu per a la contractació de Xavier Albertí, responsable de la direcció de l'espectacle *La corona d'espines*, de Josep Maria de Sagarra

1. DESCRIPCIÓ DE L'ÀREA ARTÍSTICA

En teatre, el/la director/a d'escena és el responsable últim de la posada en escena d'un text, és a dir, la persona que ha de saber traslladar el text literari a la representació teatral damunt de l'escenari. Per assolir aquesta fita, el/la director/a d'escena ha de tenir un bagatge important de la dramaturgia universal tant clàssica com contemporània i també de les tendències, de les èpoques i dels grans models artístics. A més a més, el seu coneixement de la llengua (composició, estructura, estil) així com el domini de les tècniques de la interpretació dels artistes i, principalment, del disseny escenogràfic, de vestuari i d'il·luminació, són trets essencials que el caracteritzen. També la familiaritat amb les altres arts escèniques com són la dansa, la música i el circ, entre d'altres, ajuden el/la director/a d'escena en la creació del muntatge teatral. Per damunt de tot, però, el/la director/a d'escena ha de conèixer perfectament el text que treballarà així com l'autor/a, la seva producció teatral i l'època en què ha escrit l'obra. Per tots aquests motius, la necessitat d'un/a director/a d'escena que reculli tots aquests requisits és fonamental per a la realització d'un muntatge teatral.

A partir de la lectura del text, doncs, el/la director/a d'escena haurà de saber transmetre l'essència i la conceptualització que vol donar al muntatge i establir les directrius artístiques que voldrà que segueixin els altres professionals que participaran del muntatge teatral (intèrprets, escenògraf/a, il·luminador/a, figurinista, etc.). Per tant, el/la director/a d'escena no només ha de demostrar unes capacitats i habilitats artístiques i de coordinació de persones sinó que també ha de poder establir un vincle de connexió conceptual amb el text i una afinitat artística important amb la resta de l'equip artístic.

2. MOTIVACIÓ DE LA INCLUSIÓ DE L'OBRA A LA PROGRAMACIÓ DEL TNC I RELAT DE L'OBRA

La recuperació del patrimoni és una línia estructural del projecte artístic del TNC. En aquest sentit, la redescoberta d'autors i d'obres del patrimoni teatral autòcton serà una constant en les programacions del TNC ja que només un teatre de servei públic com aquest pot desenvolupar aquesta missió tot prioritzant els continguts de la programació per damunt de les lleis econòmiques i de mercat.

La corona d'espines, obra teatral en vers de Josep Maria de Sagarra, amb direcció de Xavier Albertí, serà una mostra de recuperació d'aquest patrimoni. Aquesta obra forma part del repertori més popular de Sagarra durant la seva etapa com a dramaturg i està considerada un dels grans textos del patrimoni dramàtic català, malgrat que, com moltes altres obres d'aquest calibre, no ha gaudit d'una tradició escènica continuada que l'hagi legitimat i fet perdurar als escenaris.

La peça, situada a Solsona a finals del segle XVIII, retrata l'enfrontament entre dues forces: d'una banda, la rigidesa de la noblesa, i de l'altra, els valors més populars i la moral més autèntica del poble. L'obra explora temes com l'honor, el poder, l'amor impossible i la hipocresia social. Aquesta tragèdia esdevé una crítica a la societat de l'època, tot mostrant l'abisme entre les classes socials i la corrupció moral de la noblesa en temps de canvis profunds. Amb un llenguatge poètic i un gran sentit dramàtic, *La corona d'espines* és un dels textos més representatius de Sagarra i del teatre català.

Amb la voluntat de descentralitzar l'exhibició de les produccions del TNC, després de les funcions a la Sala Gran, *La corona d'espines* serà l'espectacle que farà gira pròpia pel territori de parla catalana.

3. EXPERIÈNCIA I TRAJECTÒRIA DEL PROFESSIONAL

Ha estat director d'espectacles (més de 130), de teatres, de festivals, d'actes institucionals i d'institucions. Ha creat textos, discursos, partitures i programes

acadèmics. És acadèmic de la Reial Acadèmia de les Bones Lletres. Ha rebut premis de tota mena. Els seus espectacles oscilen entre els clàssics i els contemporanis, de Calderón, Lope, Tirso, Shakespeare a Lluïsa Cunillé, Josep Maria Miró, Narcís Comadira o Paco Zarzoso. Li agrada molt el teatre de Pinter, de Pasolini o el de Thomas Bernhard. És col·leccionista de rajoles, passió que li va néixer mirant quadres de Johannes Vermeer. Sempre ha pensat que la creació contemporània ha de tenir un profund coneixement de la seva tradició i del llegat de les generacions anteriors, per això reivindica la presència de Pitarra, Guimerà, Rusiñol o Sagarra en els nostres teatres. És especialista en cupletistes.

En la seva carrera com a director d'escena destaquen els treballs recents d'*El burlador de Sevilla*, Tirso de Molina (CNTC, 2023); *Don Ramón María del Valle-Inclán*, de Ricardo Gómez de la Serna (Teatro Español, 2023); *En mitad de tanto fuego*, d'Alberto Conejero (Sala Beckett, 2023); *El príncipe constante*, Calderón de la Barca (CNTC, 2021); *Els homes i els dies*, de David Vilaseca (TNC, 2022); *L'emperadriu del Paral·lel*, de Lluïsa Cunillé (TNC, 2021); *El gran mercado del mundo*, de Calderón de la Barca (TNC, 2019); *Temps salvatge*, de Josep Maria Miró (TNC, 2018); *Islàndia*, de Lluïsa Cunillé (TNC, 2017); *Ricard III*, de Shakespeare (TNC, 2017); *El professor Bernhardt* d'Arthur Schnitzler (TNC, 2016); *L'Hort de les Oliveres*, de Narcís Comadira (TNC, 2015); *L'eclipsi*, òpera d'Alberto García Demestres versió lliure de l'obra de Paco Zarzoso, Sala Petita - TNC 2014); *Terra de ningú*, de Harold Pinter (TNC, 2013); *WOW*, d'Alberto García Demestres, al Festival de Peralada 2013. *Com dir-ho*, de Josep Maria Benet i Jornet; *Zoom* de Carles Batlle; *Jo Dalí*, òpera de Xavier Benguerel; *Dues dones que ballen*, de Josep Maria Benet i Jornet; *Vida Privada* de Josep M. de Sagarra; *Pinsans i Cadeneres*, amb Narcís Comadira; *El dúo de la africana*, amb Lluïsa Cunillé; *Crònica sentimental de España*, a partir de Vázquez Montalbán; *PPP*, sobre Pasolini; *L'home de teatre*, de Thomas Bernhard; o *Traïció*, de Harold Pinter, entre molts altres treballs destacats.

També ha treballat com a actor, músic, dramaturg i pedagog teatral. Va ser un dels comissaris de l'exposició *El Paral·lel, 1894-1939* al CCCB, i va ser director del Festival d'Estiu de Barcelona Grec (1996-1999) i de l'Àrea de creació de l'Institut Ramon Llull (2004-2006).

La notabilitat i reconeixement de les seves creacions i la seva llarga experiència dins del món de les arts escèniques, fan que Xavier Albertí estigui considerat en el panorama teatral actual com un dels directors d'escena de més rellevància professional.

4. DRETS DE REPRESENTACIÓ DE L'OBRA

El TNC disposa dels drets d'explotació necessaris per a la representació de l'obra.

5. MOTIVACIÓ DE LA CONTRACTACIÓ

En definitiva, doncs, és per la seva trajectòria professional, per la seva concepció dels muntatges teatrals i pel seu profund coneixement de l'obra de Josep Maria de Sagarra que Xavier Albertí és en aquests moments l'únic professional artístic que podrà dur a terme la direcció d'escena de *La corona d'espines*. Per acabar, però no per això menys important, cal afegir que Xavier Albertí també sabrà donar al seu treball la qualitat i l'excel·lència que distingeixen els espectacles de les programacions del Teatre Nacional de Catalunya entès com a referent de les arts escèniques a Catalunya, la qual cosa és un requeriment indispensable per al TNC.

És per tots aquests arguments artístics que la contractació del director d'escena Xavier Albertí és imprescindible per a la concreció i realització d'aquest muntatge teatral.